

Inhoud

Het beste eerst

De beste campings 6

Voor elk type camperaar de perfecte camping

Ontdek Zuid-Noorwegen 8

Achtergrondinformatie over het land en de mensen

Eten & drinken 12

Sport 16

Insider-tip

 Praktische informatie

 Parkeerplaats

 Fototip

 Honden welkom

 Kindvriendelijk

 Mooie locatie

€ – €€€ Prijscategorieën

Plannen – pakken – vertrekken

Zo kom je er 192

Adventure Kids

gecontroleerd door *PaulCamper* 196

Kinderplezier voor onderweg

Goed om te weten 198

Van A tot Z

Feesten & evenementen 204

Camperpaklijst

gecontroleerd door *PaulCamper* 206

Voertuigchecklist

gecontroleerd door *PaulCamper* 208

Camperwoordenboek Noors 210

Vakantiegevoel 212

Apps, boeken, films & muziek

Register & colofon 214

Luister de vakantie soundtrack op
Spotify onder *Elmar campergids spanje*

Niet doen... 216

De mooiste routes door Zuid-Noorwegen

Alle routes in één oogopslag **20**

Route A

Kustcontrasten in het zonnige zuiden –

Van Kristiansand naar Stavanger **23**

- ▶ Kristiansand **34**
- ▶ Stavanger **38**

Route B

Door fjordlabyrinth en watervallen –

Van Stavanger naar Bergen **43**

- ▶ Sauda **56**
- ▶ Eidfjord **60**
- ▶ Bergen **64**

Route C

Van fruitboomgaarden tot gletsjers –

Van Eidfjord naar de Nationale Parken Jostedalsbreen en Jotunheimen **71**

- ▶ Solvorn en Nationaal Park Jostedalsbreen **80**
- ▶ Lom en Nationaal Park Jotunheimen **84**

Route D

Door het woeste fjordenland –

Van Bergen naar Ålesund **89**

- ▶ Balestrand **100**
- ▶ Måløy **104**
- ▶ Ålesund **108**

Route E

Wonderwegen tussen Sognefjord en de Atlantische kust –

Van Måløy naar Ålesund **113**

- ▶ Stryn en Nationaal Park Jostedalsbreen **124**
- ▶ Geiranger **128**
- ▶ Åndalsnes **132**

Route F

Spannend omhoog en omlaag door het centrale gebergte –

Van Åndalsnes naar Lillehammer **137**

- ▶ Sunndalsøra **150**
- ▶ Hjerkin en Dovrefjell **154**
- ▶ Gjendemeer en Nationaal Park Jotunheimen **158**
- ▶ Lillehammer **162**

Route G

Over kunstzinnige en poëtische sluiptwegen naar de hoofdstad –

Van Lillehammer naar Oslo **167**

- ▶ Skien **176**
- ▶ Fredrikstad **180**
- ▶ Oslo **184**

Alle routes in één oogopslag

Van Eidfjord naar de Nationale Parken Jostedalsglaciën en Jotunheimen

Van fruitboomgaarden naar gletsjers ▶ P. 70

Van Bergen naar Ålesund

Door het woeste fjordenland ▶ P. 88

Van Stavanger naar Bergen

Door fjordenlabyrinten en watervallen ▶ P. 42

Wonderwegen tussen Sognefjord en de Atlantische kust

► P. 112

Van Måløy naar Ålesund

Van Åndalsnes naar Lillehammer

Spannend klimmen en dalen door het centrale gebergte ► P. 136

Van Lillehammer naar Oslo

Over kunstzinnige en poëtische sluiptwegen naar de hoofdstad ► P. 166

Van Kristiansand naar Stavanger

Kustcontrasten in het zonnige zuiden

► P. 22

DUINZICHT

Met de camper op het
Solastranda (Sola Beach)
bij Stavanger

Kustcontrasten in het zonnige zuiden **Van Kristiansand naar Stavanger**

Vertrek & plaats

1

Kristiansand
► P. 34

Nadat de veerboot is aangekomen in Kristiansand, rijd je snel over de E 39 naar het westen. Geniet van de mediterrane sfeer van de schilderachtige plaatsen aan de ruige zuidkust en probeer het zwemwater uit. Dan slingert je in het rustieke en bergachtige zuidwesten door een geologisch aantrekkelijk Magma Geopark. Aan de westkust kom je op de nationale landschapsroute Jæren, die je langs prachtige Noordzeestranden door vlaktes, malse weiden en vogelrijke draslanden naar het degelijke Stavanger voert.

316 km

Aankomst & plaats

2

Stavanger
► P. 38

Afstand 316 km

Zuivere rijtijd 5 uur

Routeprofiel Vaak zeer goede route met kuststroken en bochtige, bergachtige stukken fjord

Aanbevolen duur 3-4 dagen

Aansluitende routes

B G

FEITJES

Route in één oogopslag

Route highlights

Wandeling naar de *gletsjertop van de Bruffjell* ▶ **P. 29**

Ravotten op het *Orrestranda*, het langste zandstrand ▶ **P. 31**

De opvallende architectuur van de *Kilden* fotograferen ▶ **P. 35**

Staren in de afgronden van de fjorden vanaf de *Preikestolen* ▶ **P. 39**

Duik in oude duikwerelden in het *Norsk Oljemuseum* ▶ **P. 39**

De hoeve Hellenen i Jøssingfjord en het Magma Geopark

Åna-Sira

Flekkefjord

Schiereiland Lindesnes

Mandal

Kristiansand
▶ P. 34

Vertrek &
plaats

1

Kristiansand

Mini-metropool aan de zuidkust met theater en cultureel centrum ► **P. 34**

42 km

Na aankomst van de veerboot uit Hirtshals/Denemarken en een bezoek aan Kristiansand ga je naar het westen. Neem de afslag naar de E 39, die je meteen vanaf de veerhaven in Kristiansand oppikt. Het stuk van Kristiansand naar Mandal is voor een deel aangelegd als autosnelweg met een topsnelheid van 110 km/u, wat extreem snel is voor Noorwegen. Je bent zo veel sneller onderweg dan over de bochtige wegen langs de kust en neemt pas de kustweg bij het mooie kustplaatsje Mandal. Waar je de rivier de Marna kruist volg je het bord 'Sentrum'. Sla daar linksaf over de Marnaveien en volg de noordelijke oever van de rivier via twee rotondes.

Mandal

Sfeervolle zuidkust met oude, witte, houten huizen in rustige straatjes. Wandel erdoor heen en laat je meevoeren langs de rivier en door de Fridtjof Nansens Vei naar een landtong met moderne, lichte gebouwen. Daarachter vind je pure natuur in de vorm van het grote sikkelvormige strand Sjøsandene. Gelegenheid om te zwemmen.

P *Neem op de tweede rotonde de tweede afslag en parkeer.*

30 km

Nu verlaat je de kust en rol je door een bosrijke streek langs de goed ontwikkelde E 39. In het plaatsje Vigeland, bij een rotonde met een schattige vuurtoren, sla je rechtsaf richting Lindesnes Fyr en volg je nu de borden Fv460. Kort daarop draait deze haaks naar links over een kleine brug over de rivier. Eerst rijd je stroomafwaarts, daarna slingert de eenbaansweg langs maritieme vergezichten naar het gehucht Spangereid, waar het ruige schiereiland Lindesnes het vasteland raakt.

Schiereiland Lindesnes

Twee redenen om in Lindesnes te stoppen: als vuurtorenliefhebber rij je na de rotonde Spangereid slechts 12 km verder over de Fv460 naar de oudste en meest zuidelijke vuurtoren van het vasteland, Lindesnes Fyr. Echt een magneet voor camperrijders die ook overnachten op de

grote parkeerplaats (€, toilet). Of je neemt de afslag naar Båly en na 1 km sta je in de nieuwe jachthaven Kragerø (parkeerplaats €€) voor een soort grote container die schuin in zee lijkt te zijn gegleden. De beroemde architecten van bureau Snøhetta hebben hier het echt schuingelegde restaurant Under (Noors voor wonder) verankerd. 40 gasten kunnen 5 meter onder water dineren met zicht op de blauw-groene zee. Ondanks het erg dure menu (€ 250 plus € 150 voor de wijnen), moet je ruim van tevoren reserveren (exploretock.com/under). Het kost niets om een foto te schieten van de grappige architectuur.

P *Bij de vuurtoren en bij het restaurant*

Insider-tip

Brood kopen bij de vuurtoren

Van juni tot augustus worden verse kaneelbroodjes en zuurdesembrood verkocht door bakkerij Backerognen.

55 km

Terug bij de toegangsweg naar Spangereid volg je de wegwijzer naar Lyngdal. Tot daar is de smalle Fv401 zo bochtig dat de passagier misselijk kan worden. Volg in de kleine gemeente Lyngdal de borden naar Flekkefjord over de Fv464. Na een korte rit komt deze weer uit op de bredere E 39 met de aanwijzing Flekkefjord.

CULINAIRE DUIK

In het restaurant Under eet je onderwater

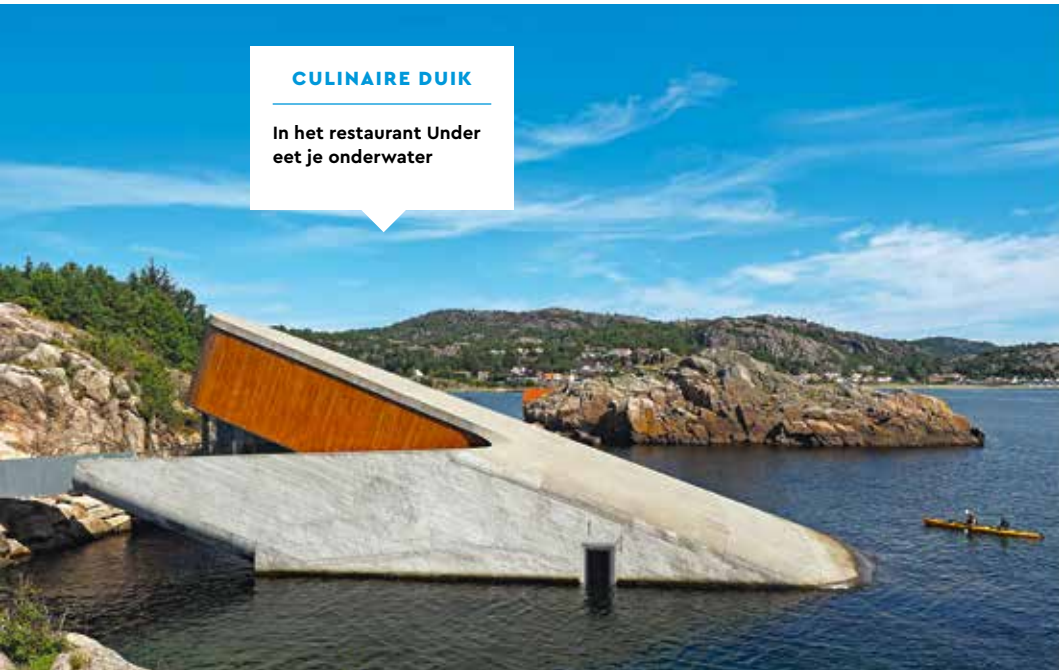

foto-moment, binnen een podium voor allerlei kunstvormen. In de foyerbar kun je vanaf het middaguur terecht voor een drankje. In juli zijn er ook elke dag behalve op zondag vanaf 13.00 uur gratis concerten. Direct ernaast is een silo omgebouwd tot een fascinerend museum voor moderne kunst.

Info: *Sjølystveien 2* | *kilden.com*.

Insider-tip

Friet in operastijl

's Avonds een portie fish & chips eten op de kade-muur tegenover

Kilden – de verlichting verslaat elk diner bij kaarslicht.

ETEN & DRINKEN

6 Saigon Nam Nam

Noords ingericht, Vietnamese pho-restaurant met geweldige take-aways. De pho-soepen, curries en

sushigerechten zijn authentiek gekruid, goedkoop en alles wordt zeer vriendelijk geserveerd. **Info:** *Dagelijks vanaf 15.00 uur* | *Vestre Strandpoort 22* | *Kristiansand* | *Tel. +47 974 0 79 79* | €-€€.

7 Frihavn

Lekker tafelen in de culinaire hoek van theater Kilden. Seizoensgebonden gerechten in geweldige architecturomgeving bieden een algeheel genot. **Info:** *Dagelijks* | *Sjølystveien 2* | *Kristiansand* | *Tel. +47 902 2 94 12* | *Kilden.com* | €€-€€€.

8 Rett i Garnet

Populair van oudsher havenrestaurant naast de vishal, dat ook nog eens garant staat voor heerlijke fish & chips. Een bord krokante makreel of vegetarische burgers zijn genereus bemeten. Gezellige havensfeer. **Info:** *Dagelijks* | *Fiskebrygga* | *Kristiansand* | *Tel. +47 381 2 24 03* | €€.

VISBRUG

Bij de Fiskebrygga zijn restaurants en een vismarkt

SHOPPEN

9 Kvadraturen

Het vierkante centrum van Kristiansand is ideaal om te slenteren, b.v. door de belangrijkste centrale hoofdwinkelstraat, Markensgate. Ook de kruisende Radhusgate is een omweg waard. In het noorden eindigt het voetgangersgebied bij het winkelcentrum Slottsquartalet met nog eens twee dozijn winkels. Winkel op een traditionele Noorse manier in winkelketen Husfliden, waar u van alles kunt vinden, van sokken tot hoeden in regionale en nationale klederdracht. **Info:** Husfliden | dagelijks van 10.00 tot 17.00 uur | Gyldenløves gate 6a | Kristiansand.

STAANPLAATSEN & CAMPINGS

10 Geheime parkeerplaats vlakbij de veerboot

De twee eenvoudige, geasfalteerde 24-uurs parkeerplaatsen (te betalen met de Easypark-app of Visa-creditcard bij de parkeerautomaat) bevinden zich in het midden van Odderøya Hall. Steek de Nodeviga-brug over, verlaat de jachthaven aan je linkerhand en sla dan linksaf richting Odderøya. Na korte tijd kom je uit bij twee parkeerplaatsen. Vooral ideaal voor ferrygebruikers van en naar Denemarken. Je kunt de afvalwatertanks legen bij het Shell-tankstation in de stad.

Staanplaats Odderøya

€ | Bendisbukta | Odderøya
GPS: 58.139055, 8.001804

► **Grootte:** max. 20 plaatsen

11 Camping dicht bij de stad met eigen strand

Het dierenpark (zie p. 35) exploiteert de mooiste camping – slechts 3 km van de stad. Door de ligging aan de Bertisbukta is Roligheden een echte tussenstop om te zwemmen en te wonen. Er gaan altijd bussen naar de stad, maar als je je fiets meeneemt, kun je die hier goed gebruiken. Er is zelfs een rijdende pizzeria.

Roligheden Camping ☺☀

€€ | Framnesveien 10 | Kristiansand
Tel. +47 970 5 97 00
GPS: 58.146760, 8.029281

► **Grootte:** 150 plaatsen

► **Faciliteiten:** vaatwasser, kookplaten, speeltuin, drempelvrije toiletten en een kiosk

